

Specifické poruchy školních
dovedností, poruchy
autistického spektra a
Hyperkinetické poruchy.

Specifické poruchy školních dovedností

- Specifická porucha čtení
 - Specifická porucha psaní
 - Specifická porucha počítání
-

Specifická porucha čtení.

- Hlavní rysem je neschopnost porozumět čtenému textu, neschopnost hlasitě číst, schopnost poznávat čtená slova a snížení výkonu v úkolech, které vyžadují čtení.
- Jde o centrální poruchu rozeznávání písmen a chápání smyslu jejich skupin ve slovech.
- Vyskytuje se ve všech jazycích.
- Dítě vynechává, nahrazuje nebo překrucuje slova nebo jejich části.
- Přidává slova, samohlásky do skupin souhlásek.
- Čte pomalu
- Chybné začátky, dlouhé pomlky, monotónní čtení, špatná melodie věty (neklesá na jejím konci), ztráta místa v textu – vynechá řádek, převrácení slov nebo písmen ve slovech.

Specifická porucha psaní.

- Jde o výrazné narušení vývoje dovednosti psát.
- Písmo je nepravidelné, nestejně velikosti a směru písmen, zčásti špatně čitelné. Pod dozorem píše pěkně.
- Vynechává písmena, přehazuje pořadí písmen ve slovech, spojuje předložky se slovem, spojí několik slov dohromady nebo příponu jednoho s dalším slovem.
- Nejčastěji zaměňuje m a n, p a j, t a h, a další.

Specifická porucha počítání.

- Zahrnuje dysfunkci v dovednosti počítat.
- Dítě si plete číslice a zaměňuje je: 6 a 9, 4 a 7, 12 a 21, apod.
- Nerozezná matematická znaménka: +, -, x, a proto neví, jakou operaci má provést.
- Plete si psaní číslic – specifická dysgrafie.
- Porucha vytváření matematických pojmů. Dítě nechápe, že např. 10 je $5+5$ a také $3+7$ apod.

Pervazívni vývojové poruchy

- Dětský autismus
 - Atypický autismus
 - Rettův syndrom
 - Jiná desintegrační porucha v dětství
 - Hyperaktivní porucha spojená s MR
 - Aspergerův syndrom
 - Jiné
-

Dětský autismus (Kannerův).

- Jde o přítomnost abnormálního nebo narušeného vývoje a začíná před 3. rokem věku dítěte.
- Má charakteristickou formu abnormality v oblasti sociální interakce, komunikace a omezeného a opakujícího se chování.
- není přítomno období normálního vývoje od narození.
- Porucha sociální interakce se projevuje neschopností posoudit společenské emoční situace a to se projevuje nedostatečnou nebo nepřiměřenou emoční odpovědí. Sociální signály se používají špatně a nebo vůbec.
- Komunikace má formu nedostatečného sociálního užívání řeči, když jsou přítomny jazykové dovednosti. Nedostatečná reciprocita společenské konverzace.
- není pozorována schopnost napodobivé hry, schopnosti souhry, nedostatek tvořivosti a fantazie v myšlení.
- objevují se omezené a opakující se stereotypní způsoby jednání, zájmů a aktivit. Chování je rigidní a rutinní, pozorujeme různé rituály, nesnáší změny.
- objevuje se přichylnost k předmětům, které nejsou měkké.
- Jejich zájmy se koncentrují kolem jízdnic řádů. Dat, nefunkční rysy objektů (vůně).
- Mohou se objevit fobie, poruchy spánku, strach.

Atypický autismus.

- ▶ Od klasického autismu se liší:
 1. Dobou vzniku
 2. Nenaplněním všech tří sad charakteristik.
 3. Tato odlišnost vzniká často u MR jedinců nebo u dětí s těžkou receptivní poruchou řeči.

Rettův syndrom.

- Vyskytuje se jen u dívek.
- Normální nebo téměř normální období časného vývoje následované částečnou nebo úplnou ztrátou získaných manuálních a verbálních dovedností.
- Objevuje se zpomalení růstu hlavy.
- Začne nejčastěji mezi 7. a 24. měsíce věku dítěte.
- Zvláště typické jsou krouživé stereotypní svírání rukou a hyperventilace.
- Sociální projevy mají tendenci přetrvávat.
- Ve středním dětství se mohou přidat ataxie trupu, skolióza nebo kyfoskolióza a apraxie
- Následuje těžké mentální postižení a mohou se objevit epi záchvaty.

Hellerův syndrom

- ▶ Jiný typ pervazivní poruchy nevázaný jen na ženské pohlaví.
- ▶ Předchází rovněž období normálního nebo skoro normálního vývoje a v průběhu několika měsíců dojde ke ztrátě již získaných dovedností postihujících několik oblastí vývoje.
- ▶ Prodromální období neurčitých onemocnění, dítě se stává vzpurné, podrážděné, úzkostné a hyperaktivní.
- ▶ Pak následuje ochuzení a ztráta řeči doprovázena desintegrací chování.
- ▶ Prognóza je špatná, většina nemocných je těžce mentálně retardovaných.

Aspergerův syndrom.

- ▶ Společně a autismem má poruchy sociální interakce a tendenci ke stereotypnímu jednání.
 - ▶ Není retardace kognitivních funkcí a řeči.
 - ▶ Většina nemocných má normální inteligenci, ale je neobratná.
 - ▶ Je typické pro chlapce.
-

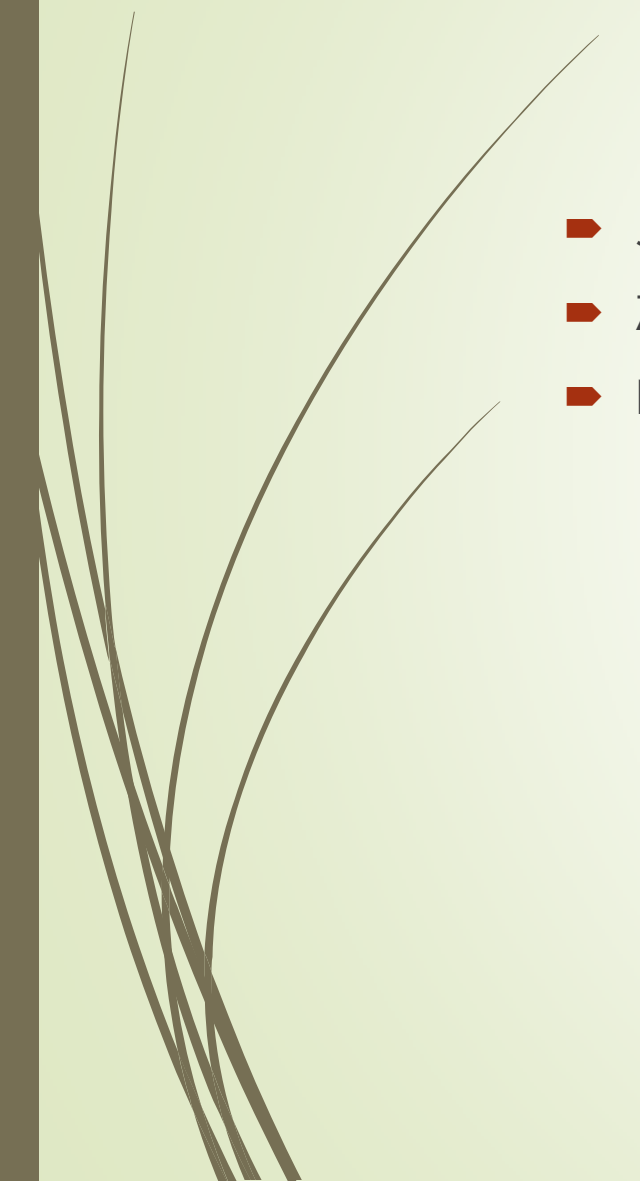

Hyperkinetické poruchy

- ▶ Vznikají vždy v raném stadiu vývoje jako důsledek rizikových faktorů před, během a po porodu.
- ▶ Hlavní rysy: nedokážou vydržet u činnosti, přebíhají od jedné aktivity ke druhé, špatně organizovaná a regulovaná nadměrná činnost.
- ▶ Nedbalost, impulzivita až agresivní tendence,
- ▶ Porucha pozornosti,
- ▶ Porucha kognitivních funkcí – vlivem fragilní pozornosti pomalé tempo, logicky nesprávné zbrklé.
- ▶ Přehnaná závislost na sociálních vazbách.
- ▶ Zvýšená potřeba bezpečí a jistoty.
- ▶ Poruchy adaptace – špatně zvládají změny
- ▶ Disociální chování, snížené sebehodnocení.
- ▶ Je častější u chlapců.

Porucha aktivity a pozornosti.

- ▶ Jde o mírnější formu hyperkinetické poruchy,
 - ▶ Zpravidla se projevuje jen v části vnějšího chování.
 - ▶ Nejčastěji chybí poruchy chování.
-

Hyperkinetická porucha chování.

- ▶ Splňuje všechna diagnostická kritéria.
- ▶ V literatuře je označován někdy anglickou zkratkou ADHD – activity disability hyperactivity disorders

Hyperaktivní porucha spojená s MR.

- ▶ U dětí s IQ pod 50 často pozorujeme hyperaktivitu sdruženou se stereotypními pohyby.
 - ▶ Není známo, do jaké míry je toto chování zaviněno nízkou inteligencí a do jaké organickým postižením CNS, které u těchto postižených je časté.
 - ▶ V adolescenci přechází v hypoaktivitu.
-